



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАКАЗ

«26» лютого 2026 р.

м. Івано-Франківськ

№ 123-Д

Про введення в дію рішення вченої ради
Херсонського державного університету
від 23.02.2026 про внесення змін до
Положення Херсонського державного
університету про силабус навчальної
дисципліни/ освітньої компоненти

На підставі рішення вченої ради Херсонського державного університету
(протокол від 23.02.2026 № 11)

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію рішення вченої ради Херсонського державного університету від 23.02.2026 про внесення змін до Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/ освітньої компоненти (від 12.05.2020 № 421-Д).
2. Затвердити Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/ освітнього компонента у новій редакції.
3. Нову редакцію Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/ освітнього компонента в частині оновлення термінології вважати дійсною з 01.09.2026 року.
4. Керівниці навчально-методичного відділу Корнішевій Т.Л. забезпечити оприлюднення Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/ освітнього компонента на сторінці офіційного сайту Херсонського державного університету.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на проректорку з навчальної та науково -педагогічної роботи Мальчикову Д.С.

Ректор

Володимир Олексенко
Дар'я Мальчикова
Наталія Воропай
Тетяна Корнішева
Олексій Саковніч

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

Ознайомити: першого проректора, проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедрями, керівницю навчально-методичного відділу.

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	---	--------------

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Херсонського
державного університету
від 12.05.2020 № 421-Д зі змінами:
наказ від 26.02.2026 № 123-Д

Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента

1. Загальні положення

1.1. Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента (далі – Положення) є нормативним документом Херсонського державного університету (далі – ХДУ), що регламентує систему розроблення, затвердження, оприлюднення, моніторингу си­лабусу як складової навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни/освітнього компонента.

1.2. Положення розроблене відповідно до нормативних документів:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»;
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015);
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;
- Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми;
- Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські/англійсько-українські паралелі;
- Порядок визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти;
- Загальні політики використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті;
- інші нормативно-правові документи щодо підготовки здобувачів вищої освіти.

1.3. Під си­лабусом (Syllabus) розуміють документ, що містить зміст та порядок вивчення навчальної дисципліни/освітнього компонента, обсяг освітнього компонента в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, зміст (основні теми, у тому числі теми практичних, семінарських та лабораторних занять, орієнтовну тематику індивідуальних та/або групових завдань),

результати навчання з освітнього компонента, методи і засоби оцінювання результатів навчання, передумови для вивчення дисципліни (пререквізити), вимоги до підготовки та рекомендовані методичні матеріали.

Наявність си­лабусу забезпечує ефективну організацію та взаємну відповідальність викладача та здобувача вищої освіти за якість освіти, створює передумови формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Си­лабус виконує функції робочої навчальної програми дисципліни та оприлюднюється на KSU Online.

1.5. У цьому Положенні терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

Академічна свобода (Academic freedom) – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/ або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

Індивідуальна освітня траєкторія (Individual educational trajectory) – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Інклюзивне освітнє середовище (Inclusive educational environment) – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) (European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Компетентність (Competence) – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Критерії оцінювання (Assessment criteria) – описи того, що і на якому рівні має зробити здобувач вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Освітній компонент (Educational component) – самодостатня і формально структурована частина освітньої програми (наприклад, курс, модуль, навчальна дисципліна, семінар, виробнича практика тощо).

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма (Study programme/Educational (professionally-oriented /occupationally-oriented, research-oriented) programme – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Оцінювання здобувачів вищої освіти (Assessment of individual students) – формалізований процес визначення рівня опанування здобувачем вищої освіти запланованих (програмних) результатів навчання.

Результати навчання (Learning outcomes) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Си­лабус (Syllabus) – документ, який надає основну інформацію про освітній компонент у стислій формі, зокрема може включати тематику, види завдань, критерії оцінювання тощо. Форма та зміст си­лабуса визначається внутрішньою нормативною базою закладу вищої освіти.

Студентоцентроване навчання (Student-Centred Learning) – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:

- заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

2. Зміст си­лабуса навчальної дисципліни/освітнього компонента та характеристика його структурних елементів

2.1. Загальні вимоги

У структуру си­лабуса входять такі складові:

- Титульна сторінка.

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	---	--------------

- Назва освітнього компонента.
- Контактні дані викладача.
- Графік проведення консультацій.
- Анотація курсу.
- Мета та завдання курсу.
- Програмні компетентності та результати навчання.
- Обсяг курсу на поточний навчальний рік.
- Ознаки курсу.
- Технічне й програмне забезпечення/обладнання.
- Політика курсу.
- Передумови вивчення курсу.
- Схема курсу.
- Форма (метод) контроль­ного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання.
- Список рекомендованих джерел.

2.2. Характеристика структурних елементів си­лабусу навчальної дисципліни/освітнього компонента

2.2.1. Анотація до курсу

Короткий опис змісту навчальної дисципліни/освітнього компонента, визначення її місця у загальній структурі освітньої програми.

2.2.2. Мета та завдання курсу

Визначаються відповідно до змісту програми навчальної дисципліни/освітнього компонента, конкретизують підсумковий та проміжні етапи опанування освітнього компонента.

2.2.3 Компетентності та програмні результати навчання

Зазначаються відповідно до програмних компетентностей та програмних результатів навчання, визначених для цієї навчальної дисципліни/освітнього компонента редакцією освітньої програми, за якою здійснено набір здобувачів, що опановують освітній компонент в поточному навчальному році.

2.2.4 Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Вказується кількість кредитів ЄКТС та загальна кількість годин на аудиторну та самостійну роботу відповідно до робочого навчального плану.

2.2.5. Ознаки курсу

Зазначається рік та семестр викладання, спеціальність, освітня програма, курс навчання, обов'язковий чи вибірко­вий компонент.

2.2.6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Зазначається необхідне матеріально-технічне, програмне (у разі наявності) забезпечення, можливість доступу до електронних інформаційних ресурсів.

2.2.7. Політика курсу

Система вимог, що пред'являється до здобувача вищої освіти та викладача, стосується дотримання правил академічної доброчесності,

дисциплінарних та організаційних вимог щодо вивчення навчальної дисципліни/освітнього компонента можливостей забезпечення індивідуальної траєкторії навчання, порядку заохочення та стягнень тощо.

Використання навчальних курсів освітніх платформ як ресурсів неформальної та/або інформальної освіти відповідно Порядку визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

2.2.8. Передумови вивчення курсу

Зазначаються вимоги щодо опанування навчальної дисципліни/освітнього компонента. За необхідності вказується, що обмежує опанування навчальної дисципліни/освітнього компонента. Приклад: перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше або наявність ступеня бакалавра або певний рівень володіння іноземною мовою.

2.2.9. Схема курсу

Зазначається перелік тем та планів навчальних занять; визначення форми, кількості годин на аудиторну та самостійну роботу за темою; список рекомендованих джерел; завдання до практичної/індивідуальної роботи (у разі потреби); максимальна кількість балів, що можна отримати за виконану роботу.

2.2.10. Вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Зазначається система оцінювання та критерії до кожного виду роботи з урахуванням вимог Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

2.2.11. Список рекомендованих джерел

Рекомендовані джерела мають бути актуальними та поділені на основні, додаткові й інтернет-ресурси; не допускається включення застарілих джерел та використання джерел інформації держави-агресора.

3. Порядок оформлення, затвердження, оприлюднення та моніторингу си­лабусу навчальної дисципліни/освітнього компонента

3.1. Си­лабус відображає зміст освітньої програми, навчального/робочого навчального планів та графіку освітнього процесу на поточний навчальний рік для кожної навчальної дисципліни/освітнього компонента, а тому реалізація змісту си­лабусу є обов'язковою вимогою.

3.2. Си­лабус розробляється викладачем перед початком навчального року (семестру) з урахуванням наявних змін у графіках освітнього процесу та відповідно до робочих навчальних планів. Си­лабус затверджується на засіданні кафедри, візується завідувачем кафедри. Контроль за реалізацією си­лабусу здійснює завідувач відповідної кафедри.

3.3. Си­лабус оформлюється державною мовою або мовою викладання навчальної дисципліни/освітнього компонента, відповідно до зразка, затвердженого вченою радою університету (Додаток).

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	---	--------------

3.4. Си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента розміщується на сторінці курсу відповідної навчальної дисципліни/освітнього компонента на платформі KSU Online.

3.5. На початку осіннього та весняного семестрів поточного навчального року навчально-методичний відділ (перший (бакалаврський), другий (магістерський) рівні вищої освіти), відділ аспірантури та докторантури (третій (освітньо-науковий рівень) здійснюють моніторинг наявності си­лабусу в паперовому та/або електронному вигляді на платформі KSU Online та його відповідності освітній програмі, навчальному /робочому навчальному плану.

4. Порядок затвердження та внесення змін і доповнень до Положення

4.1. Положення набуває чинності з дня підписання наказу ректора.

4.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються на засіданні науково-методичної ради/вченої ради Херсонського державного університету та на підставі її рішення затверджуються наказом.

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи



Дар'я МАЛЬЧИКОВА

Керівниця навчально-методичного відділу



Тетяна КОРНІШЕВА

ПОГОДЖЕНО

Уповноважений з антикорупційної діяльності



Олексій САКОВНИЧ

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	--	--------------

Додаток

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
протокол № ... від 20 р.
завідувач кафедри
_____ ... (.....)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань

Херсон, Івано-Франківськ 20_____

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си́лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	---	--------------

Назва навчальної дисципліни/освітнього компонента	
Викладач (і)	
Посилання на сайт	
Контактний тел.	
E-mail викладача	
Графік консультацій	

1. Анотація курсу
2. Мета та завдання курсу
3. Програмні компетентності та результати навчання
4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ Вибірковий компонент

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання
7. Політика курсу

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	--	--------------

8. Передумови вивчення курсу

9. Схема курсу

Тиждень, години (покликання на розклад навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. НАЗВА МОДУЛЮ					
Тиждень _ академічних годин _	Тема _ : Назва План				
	Тема _ : Назва План				
Тиждень _ академічних годин _	Тема _ : Назва План				
	Тема _ : Назва План				
Модуль 2. НАЗВА МОДУЛЮ					
Тиждень_ академічних годин __	Тема _ : Назва План				
	Тема _ : Назва План				

10. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

МОН України ХДУ	Положення Херсонського державного університету про си­лабус навчальної дисципліни/освітнього компонента	Версія 02
--------------------	---	--------------

10.1. Модуль 1. Поточний контроль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

10.2. Модуль 2. Поточний контроль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

10.3. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

11. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

- Основні
- Додаткові
- Інтернет-ресурси